

«Тасдиқ мекунам»:

Ректори Донишгоҳи миллии
Тоҷикистон, профессор
Хушваҳтзода Қ.Х.

2022 с.

Хулосаи

**Шурои олимони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
аз 28 октябри соли 2022, №03**

Рисолаи диссертатсионии Қурбонова Фарангис Абдурахмоновна дар мавзӯи «Асосҳои педагогии ҳамгироии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз рӯи ихтисоси 13.00. – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) дар кафедраи умумидонишгоҳии педагогикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 21 сентябри соли 2022, суратчоласаи №2 муҳокима гардидааст.

Қурбонова Фарангис Абдурахмоновна 17. 07. 1992 дар шаҳри Кӯлоб дар оилаи хизматчиҳои давлатӣ ба дунё омадааст. Соли 2010 зинаи бакалаври факултети забонҳои хориҷии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни, соли 2016 дараҷаи магистратураи Донишгоҳи Славянии Тоҷикистону Руссия бо ихтисоси “Теория перевода и межкультурная коммуникация” хатм намуда, солҳои 2016 то 2018 дар кафедраи умумидонишгоҳии забонҳои хориҷии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (ё англисӣ) ба ҳайси ассистент фаъолият намудааст. Соли 2021 аспирантураи Донишгоҳи Миллии Тоҷикистонро хатм намуда, айна ҳол вазифаи лаборанти кафедраи психологияи факултети фалсафаи ДМТ-ро ба ўҳда дорад.

Рисолаи илмии Қурбонова Фарангис Абдурахмоновна дар мавзӯи “Асосҳои педагогии ҳамгироии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон” дар ҷаласаи кафедраи умумидонишгоҳии педагогикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 21-уми сентябри соли 2022, суратчоласаи №2 ва қарори Шурои олимони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 28-уми октябри соли 2022, №3 тасдиқ гардидааст.

Дар натиҷаи муҳокимаи рисолаи илмӣ дар мавзӯи «Асосҳои педагогии ҳамгироии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон» чунин хулосаҳо бароварда шуд:

Баҳодиҳии иҷрои диссертатсия. Рисолаи илмии Қурбонова Ф. А. дар мавзӯи «Асосҳои педагогии ҳамгироии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон» мавзӯи рӯзмарра буда, дар сатҳи хуби илмӣ навишта шудааст. Ҳамзамон, бо забони илмӣ навишта шуда, таҳқиқоти анҷомёфта ба ҳисоб меравад.

Мақсади кори илмӣ ин аз омӯзиш, таҳлил ва баррасии асосҳои педагогии ҳамгироии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон иборат мебошад. Барои ноил гардидан ва дар амал татбиқ намудани мақсади асосии кори илмӣ-таҳқиқотӣ иҷрои якчанд вазифаҳои муайяншуда пешбинӣ шудаанд. Асоснокнамоии назариявии омӯзиши асосҳои педагогии ҳамгироии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ мебошад.

Барои ноил гардидан ба мақсадҳои зикргардида, ҳалли вазифаҳои асосии зеринро тақозо менамояд:

таҳқиқи асосҳои назариявӣ-методологӣ шароитҳои педагогии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

– муайян намудани хусусиятҳои хоси ҳамгироии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ;

– таҳлили ҳамгироии таълими забони англисӣ вобаста ба шароитҳои рушди ҷомеаи мутараққӣ;

– таҳлил ва баррасии мавқеи дарсҳои забони англисӣ дар ташаққули зеҳнии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти умумии ҷумҳурӣ;

– арзёбии шароитҳо ва роҳу усулҳои самарабахши татбиқи ҳамгироии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ;

– интихоби таҳлили маводи таълимӣ ва ташкили корҳои мустақилонаи хонандагон бо назардошти ҳамгироии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ.

Фарзияи таҳқиқот. Таълими ҳамгироии забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сурате самарани дилхоҳ мебахсад, ки агар:

– алоқамандии байни фанҳо зимни таълими забони англисӣ дар сатҳи зарурӣ ба роҳ монда шавад;

– пайванд ва якҷошавии фанҳои таълимӣ, истифодаи дастгоҳи методӣ ва воситаҳои омӯзиши фанни забони англисӣ ҳангоми омӯзиши фанни дигар амалӣ карда шавад;

– истифодаи самараноки технологияи инноватсионӣ дар раванди таълими ҳамгироии забони англисӣ роҳандозӣ гардад;

– пайваस्ताгии забоние, ки байни фанни забони хориҷӣ ва дигар фанҳои самти гуманитарӣ вучуд дорад, дар ҷараёни таълими забони хориҷӣ амалӣ шавад;

– ба хотири таъмини сатҳу сифати таълими забонҳои хориҷӣ (англисӣ) истифодаи маводи дорой ҷанбаи забоншиносӣ (лингвистӣ) – кишваршиносӣ ҳангоми таълими ҳамгиро дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ таъмин карда шавад;

– ба хотири инкишофи малакаи ва қобилияти забоншиносии омӯзгорон (доштани қобилияти кор бо фразеологизм, ғанисозии лексика, малакаи фаъолияти тарҷимавӣ) ва ҳам шинос намудани забонмӯз бо ҷанбаҳои мушаххаси фарҳанги забони хориҷӣ заминаи васеи фарҳангӣ ва моддию техникӣ фароҳам оварда шавад;

– омӯзиши забони хориҷӣ марҳала ба марҳала сурат гирифта, ҳамзамон он иттилооте истифода бурда шавад, ки барои хонандагон на танҳо дар шароити кунунӣ, балки дар оянда низ муфид ва манфиатовар бошад.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот аз он иборат аст, ки дар он асосҳои назариявӣ ва амалии ҳамгироии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди омӯзиш ва таҳқиқ қарор гирифтааст. Бинобар ин, натиҷаҳои дар асоси тадқиқот бадастомада имкон дорад, ки дар раванди таълими забони англисӣ дар синфҳои болоии муассисаҳои таҳсилоти умумии кишвар мавриди истифодаи васеъ қарор дода шаванд. Ҳамчунин, натиҷагирӣ аз озмоишҳои, ки аз ҷониби диссертант гузаронида шуданд, барои роҳандозӣ намудани таълими ҳамгироии забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ мусоидат намуда, ба раванди забонмӯзии хонандагон таъсири мусбӣ хоҳад расонд.

Мутобиқати диссертатсия бо шиносномаи ихтисоси илмӣ:

Диссертатсия тибқи талаботи шаҳодатномаи КОА - и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – «Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот» мувофиқ буда, таҳқиқоти проблемаҳои методологии педагогика, таърихи педагогика ва таҳсилот, омӯзиши антропологияи педагогӣ, этнопедагогика, педагогикаи муқоисавӣ ва ояндабинии педагогиро дар бар мегирад.

Марҳилаҳои таҳқиқот. Таҳқиқоти диссертатсионӣ дар се марҳила, солҳои 2018, 2019 ва 2020 гузаронида шуд.

Пойгоҳи тадқиқотии қори диссертатсионӣ. Пойгоҳи таҷрибавии таҳқиқот муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии рақамҳои №29, №48 ноҳияи Шохмансури шаҳри Душанбе ва мактаби №49 ноҳияи Рӯдакӣ маҳсуб мешаванд.

Саҳми шахсии доктараби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот аз муайян намудани мақсад ва вазифаҳои тадқиқот, объект ва мавзӯи он, таҳлили сарчашмаҳо, таҳия, коркард ва таҳлили ҳама тарафаи қори тадқиқотӣ иборат мебошад. Муаллиф тӯли фаъолияти илмии худ асосҳои

назариявию методологӣ ва хулосаву натиҷагириҳои кори тадқиқоти мазкурро мустақилона иҷро намудааст. Доир ба ҳамгирии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ гузаронидааст, ки ин бевосита саҳми шахсии муаллиф маҳсуб мешавад.

Интишори натиҷаҳои диссертатсия. Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ дар 7 интишороти муаллиф инъикос ёфтаанд, ки аз онҳо 4-тояшро мақолаҳои илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкил медиҳанд.

Рӯйхати мақолаҳои илмӣ дар нашрияҳои тавсиявии ҚОА нашршуда:

Мақолаҳое, ки дар журналҳои тақризшавандаи ҚОА ФР ва ҚОА - и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷоп баромадаанд.

[1-М]. Қурбонова Ф.А. Ҷанбаи лингвистӣ-кишваршиносии ҳамгирии фъолияти маърифатдӯстии хонандагони синни калони мактабӣ дар дарсҳои забони англисӣ. Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. ISSN 2074-1847. 2019, №3. -С. 234-240.

[2-М]. Қурбонова Ф.А. Технологияи ҳамгирии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ. Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф. ISSN 2617-5620. 2020, №1 (29). –С. 104-108.

[3-М]. Қурбонова Ф.А. Хусусияти таълими ҳамгирии забони хориҷӣ дар амалияи таълимоти ватанӣ ва хориҷӣ. Паёми Академияи таҳсилоти Тоҷикистон. ISSN 2222 – 9809. 2021, №1 (38). –С. 80-85.

[4-М]. Қурбонова Ф.А., Гулмадов Ф.Г. Мавқеи дарсҳои забони англисӣ дар ташаккули малакаи зеҳнии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти умумӣ. 2022 №2 (43). –С. 11-16.

Хулоса, натиҷаҳои бадастомадаро омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти умумӣ метавонанд зимни таълими забонҳои хориҷӣ (англисӣ) мавриди истифода қарор дода, бо ин васила хонандагонро ба алоқамандии байнифарҳангӣ ҷалб менамоянд. Зеро ки ҳамгирии байнифаннӣ ҳангоми омӯзиши забонҳои хориҷӣ барои ташаккул, рушд ва тарбияи шахсияти комил дар шароити муосир шароити мусоид фароҳам меорад.

Инчунин, маводи ба даст омада ва хулосаҳои тадқиқот метавонанд ҳангоми маърузаҳо, курсҳои махсус, семинарҳо барои хонандагон, омӯзгорони оянда ва шунавандагони курсҳои тақмили ихтисоси омӯзгорони забонҳои хориҷӣ (англисӣ) мавриди истифода қарор бигирад.

Бо дарназардошти хулосаҳои муқаррарон ва иштирокчиён ҷаласаи шурои илмӣ-методии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

ҚАРОР ҚАБУЛ КАРДА ШУД:

1. Диссертатсияи илмии аспиранти кафедраи умумидонишгоҳии педагогика Қурбонова Фарангис Абдурахмоновна дар мавзуи «Асосҳои педагогии ҳамгироии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон» кори илмии мустақилона баанҷомрасида, ки дар он муаллиф ба ҳалли вазифаҳои дар назди таҳқиқот гузошташуда ноил шудааст, ҳисоб карда шавад.

2. Диссертатсияи илмии аспиранти кафедраи умумидонишгоҳии педагогика Қурбонова Фарангис Абдурахмоновна дар мавзуи «Асосҳои педагогии ҳамгироии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба талаботи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот ҷавобгӯ аст.

3. Диссертатсияи аспиранти кафедраи умумидонишгоҳии педагогика Қурбонова Фарангис Абдурахмоновна дар мавзуи «Асосҳои педагогии ҳамгироии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои ҳимоя дар Шӯрои муштаракӣ диссертатсионии 6D.КОА-022 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Академияи таҳсилоти Тоҷикистон пешниҳод карда шавад.

Дар ҷаласаи Шӯрои олимони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (протоколи №3 аз 28.10.2022) 38 – нафар иштирок доштанд. Натиҷаи овоздиҳии кушод: Тарафдор – 38 нафар, зид – нест, бетараф – нест.

Раиси Шӯрои олимони
ДМТ, д.и.и., профессор

Хушвахтзода Қ.Х.

Котиби илмии Шӯрои
олимони ДМТ, н.и.х

Солехзода Г. Д.

Муқарриз: д.и.п., профессор
Декани факултети филологияи рус

Мухаметов Г.Б.

Муқарриз: д.и.п., профессор
Директори Муассисаи давлатии
“Китобхонаи милли”-и Дастгоҳи
ичроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Файзализода Ҷ.Х.

Сардори раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси ДМТ
«___» _____ 2022 с.

Тавкиев Э.Ш.